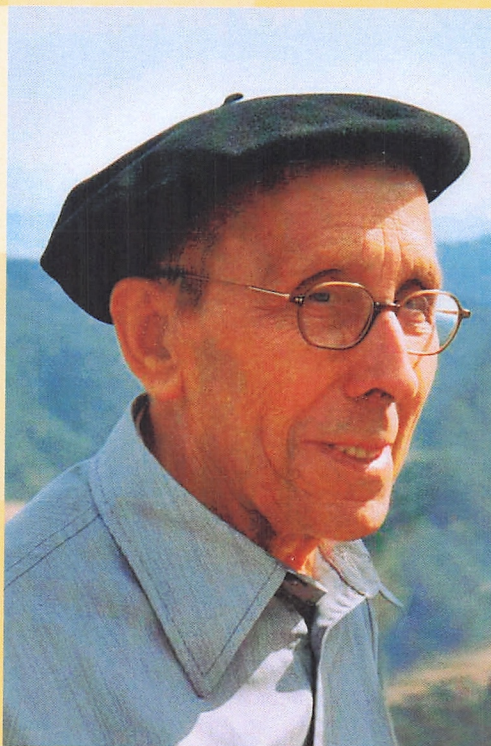

Inspeccoria Salesiana Mare de Déu de la Mercè
Comunitat Salesiana de Martí-Codolar

P. Josep Maria Rubio Moreno

Salesià i sacerdot

Barcelona, 2 de gener de 1919

Barcelona, 7 d'octubre de 2007

P. Josep Maria Rubio Moreno

Salesià i sacerdot

Benvolguts germans.

Possiblement a molts de vosaltres us sorprendrà que aquesta carta, que recorda la vida del Pare Josep Maria Rubio no vegi la llum fins set anys després de la seva partença. Diverses causes han fet que un escrit que estava redactat poc temps després de la seva mort no s'hagi publicat fins avui. Malgrat tot, ha semblat de justícia que la seva semblança arribés als germans salesians i als qui l'han conegut i estimat, malgrat el temps transcorregut. Ho fem des del record agraït i des de la confiança en la seva intercessió davant Déu.

PERFIL BIOGRÀFIC

Família

El Pare Josep Maria Rubio va néixer a Barcelona el 2 de gener de 1919. Era el fill gran del matrimoni del senyor Juan Rubio i la senyora Ángeles Moreno. Vivien al carrer Wifred, en el casc antic de Barcelona, on havien arribat des d'Almeria en recerca de millors condicions de vida. De fet, el pare treballava com a practicant en l'Hospital Clínic. El Pare Rubio tenia quatre germans: la Teodora, la Maria, ja difunta, en Francisco i l'Ignacio que va ser salesià i missioner a l'Índia on va morir sobtadament.

Tots ells van rebre des de la infantesa una bona formació religiosa, sobretot a través dels exemples i els consells dels seus pares, cristians conscients i compromesos. Precisament per garantir aquesta formació religiosa, van portar els seus fills Josep Maria i Ignacio als salesians del carrer Rocafort per a fer els seus estudis. De la integritat cristiana dels seus pares, n'és testimoni el fet que, amb perill de la seva pròpia vida, van tenir amagat a casa seva el director dels salesians molt de temps durant la guerra civil.

Vocació salesiana i sacerdotal

Ràpidament tots dos germans van sintonitzar amb l'estil i el carisma que vivien els salesians d'aquella obra oberta a la joventut de la zona. De fet, l'Ignacio va entrar de ben jove al noviciat. El Josep Maria no ho faria fins que ja tenia els seus 24 anys i havia fet el servei militar, durant el qual donava classe als analfabets i es va preocupar d'expurgar alguns llibres de la biblioteca de la caserna que no li semblaven adequats. Lliure de les obligacions castrenses, va continuar els seus estudis, compaginant-los amb el treball en un taller mecànic, i va seguir participant en les activitats i en la vida dels salesians del Col·legi de Rocafort. En contacte amb ells, es va anar consolidant la seva opció vocacional per la vida salesiana. I l'any 1942 el Pare Josep Maria va iniciar el seu aspirantat salesià a Sant Vicenç dels Horts.

Completar l'any de Noviciat en aquesta mateixa casa, va emetre la primera professió religiosa el 16 d'agost de 1944. Seguidament cursà els estudis de filosofia a Girona durant dos cursos (1944-46). D'allí va passar a Saragossa per fer-hi el tirocin pràctic, durant un parell d'anys. El 16 d'agost de 1947 va fer la professió perpètua com a salesià a Sant Vicenç dels Horts. L'any 1948 inicià els estudis de Teologia a Carabanchel Alto (Madrid) i els va acabar a Martí-Codolar l'any 1952, any del Congrés Eucarístic Internacional de Barcelona. En el marc d'aquell esdeveniment eclesial, en Josep Maria va rebre l'ordenació sacerdotal juntament amb gairebé un miler de nous preveres a l'estadi olímpic de Montjuïc de mans del bisbe de la Seu d'Urgell, Monsenyor Ramon Iglesias.

En admetre'l com a novici, els superiors fan constar que *és treballador, constant i pietós, veritable apòstol entre els companys, malgrat el seu caràcter tímid i concentrat*. És un jove de grans esperances. I quan inicia el camí cap al presbiterat, trobem una frase breu, però clara dels qui valoren la seva petició: *Molt pietós i servicial, però tendeix al rigorisme*. Els que hem viscut d'a prop amb ell, podem donar fe de la justesa d'aquestes valoracions tant pel que fa a les seves valuoses qualitats i virtuts com als límits que, com tota persona humana, tenia. Un germà, que va compartir amb ell el noviciat i uns anys de teologia ha escrit d'ell: *Lo recuerdo siempre como un religioso ejemplarísimo, casi diría "de la estricta observancia," sacrificado siempre. Fue enfermero solícito durante los años de Teología. Como buen asceta, atleta del espíritu, fue ordenado de sacerdote en el Estadio de Montjuic*.

Sacerdot i missioner al nord de l'Índia

Un cop ordenat sacerdot, els superiors van veure arribat el moment d'enviar-lo a la Índia tot secundant el seu desig i la seva petició de ser missioner. Allí va retrobar-se amb el seu germà Ignacio, que l'havia precedit com a missioner en els mateixos territoris del nord de l'Índia. Així doncs, carregat amb el bagatge de la seva vocació apostòlica i missionera i del seu sacerdoci acabat d'estrenar, després d'un període de preparació a València, va iniciar l'etapa més llarga de la seva vida salesiana: 32 anys de missioner, sobretot entre els pobles animistes del nord-est de l'Índia, en l'Assam. Durant sis mesos va estar-se al teologat de Shillong per perfeccionar l'anglès i, tot seguit, els cursos 1953-56 el trobem exercint la seva acció pastoral a Bagmara (Garo Hills). D'allí passà a Tezpur on hi va estar dos anys més. Ple d'impuls evangelitzador i de caritat pastoral, en aquestes missions es va llençar, sense estalviar-se penalitats i amb abnegada dedicació, a l'evangelització directa entre diversos grups humans i a la cura de la seva salut. Això li va suposar que, a més de l'anglès, aprengué a parlar altres llengües, com ara el hindi, l'aribasi, el garó i el kassi. El seu únic llibre per aprendre-les va ser el contacte directe amb la gent, les converses que mantenia amb ells en les llargues caminades per arribar als diversos poblats, el barrejar-se amb la gent dels pobles als quals arribava.

En una segona etapa de la seva estada en l'Índia (1958-85) va estar col·laborant amb el seu germà Ignacio, que va ser vicari episcopal. Fou una llarga època en què la seva tasca principal es va centrar en recaptar mitjans econòmics per dues tasques de la més gran importància per completar la missió evangelitzadora i d'implantació de l'Església en aquells pobles: oferir llibres i escoles per a l'educació dels infants i joves, i bastir hospitals i aconseguir medecines per vetllar per la salut dels homes i dones d'aquelles terres. Les cartes als benefactors són un exemple de senzillesa, arribaven al cor i obtenien abundoses donacions. La seva acció va ser d'una ajuda inestimable per poder dur a terme la missió salesiana en l'Índia.

Retorn a Espanya

Quan tenia 66 anys, va ser traslladat de nou a Espanya. Els primers sis anys els va passar a la Procura de Missions de Madrid i després ja va reintegrar-se a la seva Inspecció d'origen, primer a la casa del Tibidabo (1991-93) i després en la comunitat formativa del Sagrat Cor de Martí-Codolar, compartint els

darrers anys de la seva existència la vida de la comunitat, fins que el seu delicat estat de salut va aconsellar el seu trasllat a la Residència de la Mare de Déu de la Mercè per a salesians amb necessitats especials de cures i d'acompanyament, tot i seguir vinculat a la comunitat formativa d'estudiants de Teologia. Finalment, una caiguda en què es va donar un fort cop al cap va precipitar la seva mort, després d'uns dies d'estada i atencions mèdiques a l'hospital de la Vall d'Hebron. Ens va deixar serenament el set d'octubre de 2007, quan tenia 88 anys.

Familiars, germans salesians i amics el vàrem acompanyar el dia següent amb el rés de Vespres en la capella mortuòria i, sobretot, amb la celebració de l'Eucaristia de funeral, el dia 9 d'octubre al Santuari de Maria Auxiliadora de Sarrià. Tot seguit, el seu cos fou dipositat en el panteó dels salesians en el cementiri de Sarrià.

PERFIL HUMÀ I RELIGIÓS

Qualitat humana, cristiana i sacerdotal

Fins aquí una ressenya principalment biogràfica del Pare Josep Maria. Ara és el moment de destacar alguns aspectes més rellevants de la seva persona, ni de bon tros tots, per tal que ens fem conscients del do que Déu ens ha fet amb la vida del Pare Josep Maria.

- Els que vam estat al seu costat com a germans de comunitat en aquests darrers anys, vam poder constatar que era un home agraït. Com a bon observador, era conscient dels petits detalls que se li tenien, de les atencions dels qui tenien cura de la seva salut, tant a Martí-Codolar com en els moments en què va haver d'ingressar a l'hospital, i ho agraïa cordialment, repetidament. Valorava i agraïa molt especialment la visita setmanal i la companyia del seu germà Paco durant anys i anys, i les visites i les trucades telefòniques sovintejades de la seva germana Teo, resident a Andalusia, com també l'acompanyament dels germans de comunitat en els moments en què va haver d'estar ingressat a l'hospital.

També havia mostrat una exquisida sensibilitat envers tots aquells que col·laboraven amb els seus donatius a la missió salesiana: en són testimoni les seves cartes als benefactors.

I el seu agraïment anava sobretot envers Déu, de qui reconeixia haver-ho rebut tot, amb un to d'especial alegria pel do de la natura, que el Senyor ha posat al servei dels homes perquè ens en servim de forma adequada, donant-ne gràcies a Déu.

- Tots els que l'han conegut, fan constar la seva fe i la seva profunda religiositat, que s'expressaven en una intensa vida d'oració. Era fidel a la pregària comunitària, a l'Eucaristia diària i celebrava sovint el sagrament de la Reconciliació. Ha estat constant en el res del Rosari i en la pregària personal. Sovint relacionava els esdeveniments de la vida amb la voluntat de Déu. I els que el vam acompanyar de prop en els seus darrers anys, hem estat testimonis de la seva disponibilitat als plans de Déu respecte d'ell, també en els moments de malaltia i de dificultat. Per al Josep Maria, Jesucrist i Maria Auxiliadora han estat els grans amors de la seva vida.

Apòstol

- D'aquesta profunda vida de fe, en va sorgir el seu ardor apostòlic, la vocació missionera que portava molt endins. Algun dels seus companys de missió a l'Índia ens ha testimoniats més d'una vegada que el Josep Maria desplegava una activitat molt intensa que tenia una motivació fortament arrelada en el seu interior: la necessitat de fer conèixer i expandir el nom i la salvació de Crist, el Senyor. La seva admirable bona voluntat i la seva incansable activitat apostòlica no sempre van saber trobar els mitjans més adequats a les possibilitats dels qui eren evangelitzats ni encertar els ritmes més adients per a facilitar-los processos graduals de creixement en la fe. Això el va portar en alguns casos a viure amb patiment la seva missió, tot i que mai no perdia l'impuls missioner que el caracteritzava.

Aquesta necessitat de donar a conèixer Jesucrist, l'impuls evangelitzador, no el van abandonar mai, foren una constant fins als seus darrers dies. N'és una mostra el testimoni de la seva germana Teodora, que ens recordava que durant el temps d'estada a l'Índia, en les breus visites a la família, el Pare

Josep Maria dedicava estones a fer catequesi als nens. De fet, tant en les converses que tenia, com en les cartes que enviava, la bona paraula, la citació bíblica, el bon consell no hi faltaven mai. I per a ell, la invitació tan sovintejada a una vida i una alimentació sanes, eren també expressió del seu desig que tothom visqués segons els plans de Déu, nostre Senyor, i de les seves ganes d'ajudar a tots a viure més plenament i feliçment.

Vida sana i felicitat

Pel que respecta al seu desig tan intens d'ajudar a viure i alimentar-se de forma sana, cal fer esment d'un llibre que va publicar l'any 1970, que porta per títol *Por un mundo mejor en salud y felicidad, que dedica a mis amigos, los españoles y de Hispano-América y Hermanos en Congregación, que con su ayuda material han hecho eficaz mi apostolado en la avanzadilla de la Iglesia: ASSAM-India, extendiendo el Reino de J. C.* En aquest llibre exposa el seu pensament sobre una alimentació adequada i altres hàbits saludables i l'acaba explicitant com, darrera de l'alimentació correcta i un estil de vida sà, hi ha el desig que les persones gaudeixin d'una vida plena en tots els ordres, segons el pla de Déu, que serà *en beneficio propio, de la familia, de la Patria y para mayor Gloria de Dios. ¡Laus Deo et Mariae!*

És evident que aquestes ratlles no reflecteixen adequadament el que ha estat la vida i l'acció del Pare Josep Maria. Però tant de bo que ens serveixin per recordar-nos de forma més viva de la seva persona, ens ajudin a créixer en l'estimació que li tenim, malgrat el pas dels anys, i ens moguin a donar gràcies a Déu pel do que ens va fer amb la seva llarga vida: una vida de constant i esforçada fidelitat a la seva vocació salesiana i sacerdotal, plena d'impuls missioner i evangelitzador i de treball pel Regne.

Al cel sia!

Domènec Valls

Barcelona, 6 de juny de 2014

Inspeccoria Salesiana Mare de Déu de la Mercè
Comunitat Salesiana de Martí-Codolar

Dades per al Necrologi

Josep Maria Rubio Moreno, salesià i sacerdot

Nasqué a Barcelona (Catalunya, Espanya), el 2 de gener de 1919.

Morí a Barcelona (Catalunya, Espanya), el 7 d'octubre de 2007.

Tenia 88 anys, 63 de professió religiosa i 55 anys de prevere, dels quals, 32 de missioner a l'Índia.

